

важливо підбирати репертуар, який буде відповідати їхнім музичним уподобанням і рівню сформованих навичок. Також важливо постійно заохочувати та підтримувати учнів, допомагаючи їм розуміти свої досягнення та вдосконалюватися.

Загалом, методика викладання гри на фортепіано для початківців вимагає терпіння, кмітливості та індивідуального підходу. Використання структурованих уроків, індивідуалізованих підходів та джерел з надійною методикою допомагає забезпечити ефективне навчання та створює міцну основу для подальшого розвитку музичних здібностей учня.

Список використаних джерел

1. Маслакова С. М. Я, Мама та Музика / навчально-методичний посібник. Зошит піаніста-початківця. Ч.1
2. Фабер Ненсі та Рендольф. PianoAdventures // URL: www.pianoadventures.com
3. Berger Karen. The Complete Idiot's Guide to Piano Exercises // URL: www.penguinrandomhouse.com/books/97485
4. Chuan C. Chang. Fundamentals of Piano Practice // URL: www.pianopractice.org

Павленко Марія,
викладачка першої категорії
Полтавської дитячої музичної
школи №1 ім. П. Майбороди (м. Полтава)

МЕЛОДІЇ ВІЛЬНОСТІ: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ДЖАЗУ ТА ЙОГО ШЛЯХ ДО ВИЗНАННЯ

***Анотація.** У статті висвітлено ключові періоди розвитку української джазової музики, творчість видатних виконавців та композиторів, які зробили свій внесок у створення цього жанру на теренах України, розглянуто взаємозв'язок між українською та світовою джазовою музикою,*

вплив глобалізації на український джаз та перспективи його подальшого розвитку.

Ключові слова: український джаз, історія, дослідження, специфіка, виконавці, сучасні тренди.

Постановка проблеми. Українська джазова музика – це унікальне явище в світі музичної культури, яке поєднує традиції української музики з елементами американського джазу. Історія української джазової музики налічує кілька етапів розвитку, від початкових спроб імпортування жанру в період міжвоєнних років до формування власного звучання та стилю в сучасній епосі. Дослідження впливу історичних подій, культурних течій, державної політики, соціальних рухів та інших чинників на формування стилю, творчість виконавців та сприйняття джазу в українському суспільстві дозволяють розкрити широкий контекст розвитку української джазової музики та її значення для культурного життя України.

Виклад основного матеріалу. Серед десятків можливих музичних стилів, джаз завжди посідав та посідатиме особливе місце. Зародившись як сукупність кількох музичних жанрів, з початково невіддільними нотками блюзу, джаз, стиль тоді новий та ще зовсім кволий, встиг захопити музичний світ на добру половину століття, ставши вірним супутником кількох поколінь, стрімко прогресуючи, набуваючи нових форм, зробивши колосальний стрибок у розвитку за дуже короткий час.

Серед відомих авторів-дослідників українського джазу можна виділити Віктора Піонтковського, Олександра Шмиголя, Олену Щербакову, Андрія Гая, Юрія Єгорова, Олега Когана. Ці дослідники та автори грають важливу роль у вивченні та поширенні українського джазу, допомагаючи зберігати й популяризувати цей унікальний жанр серед широкої аудиторії.

Сьогодні джаз розрісся на десяток різноманітних стилів, кожен із яких – унікальний його представник. Та, як стверджують музичні експерти, час джазу класичного, того, що виник у Новому Орлеані, а потім вдало перебрався в Чикаго, уже минув, а розвиток зупинився, досяг свого

піку [4, с. 194].

За словами тих же експертів, сьогодні джаз найбільше розвивається, вбираючи в себе нові стилістичні ознаки, проявляючи в собі «нотки» виконавців, тобто набираючи дещо національного забарвлення. І дійсно, ніхто не скаже, що бразильський джаз подібний до японського, а французький — до мексиканського. Усі ці види джазу, унікальні, самобутні, з особливим колоритом, і, звісно, український джаз теж виділяється серед них [2, с. 312].

Першу появу українського джазу, та прояв його на широку публіку, можна датувати 29 грудня 1925 року, коли композитор Юлій Мейтус зібрав перший джазовий бенд, успішно виступивши в Харкові. Сольний концерт харківського джаз-ансамблю відбувся в місцевому драматичному театрі. Оркестранти виконували твори як європейських джазових композиторів, джазові стандарти, так і твори афроамериканців, багато в чому близькі до архаїчного джазу [5].

Уже в тридцятих роках двадцятого століття, джазові угруповання починають з'являтися у всіх великих населених пунктах радянської України, виступаючи в кафе, на вулицях, готелях і театрах.

У післявоєнні роки, через боротьбу із космополітизмом, з'являється постанова, що стверджує: джаз – це ніщо інше, як «буржуазне мистецтво».

Незабаром з'являється відповідна субкультура фанатів джазу – стиляги. Ці люди, фанати дивного для радянських консерваторів одягу, страждали від критики влади аж до кінця шістдесятих років [1, с. 96].

Попри заборони, після Другої світової війни в українському джазі триває епоха свінгу. Під управлінням Ігоря Петренка, а пізніше ГівіГачічеладзе, джаз-оркестр «Дніпро» записує платівку із декількома композиціями. Паралельно з цим, в 1962 році, під проводом композитора та музикознавця Володимира Симоненка вдається заснувати перший Київський джазовий клуб. У 1967 році відбувається перший джазовий фестиваль – «Джем-сешн», який згодом проводився в багатьох містах України. Загалом,

шістдесяті стали важливим десятиліттям в історії вітчизняного джазу. Десятки нових колективів з'являються, прогресують, вчать нових форматів, та попри таке різноманіття від них залишаються лише згадки, записи чи фото, а от музика багатьох виконавців вважається втраченою чи ще не знайденою [3, с. 129].

У сучасному українському джазі виділяється кілька талановитих композиторів, які активно впливають на розвиток жанру. Назвемо лише декілька імен: Максим Катеринчук, Олег Кутшера, Дмитро Гордон, Ельза Коболева, О. Саратський тощо.

Українська джазова сцена набуває популярності та визнання в останні роки. Вона має свої власні унікальні особливості, зокрема такі.

1. Фольклорний вплив: багатство української фольклорної спадщини часто проникає в творчість українських джазових музикантів, що робить їхню музику більш унікальною та автентичною.
2. Експерименти зі звуком: українські джазові виконавці часто експериментують зі звучанням, додаванням традиційних українських інструментів до складу групи, що створює цікаві звукові ефекти.
3. Сполучення стилів: в українському джазі часто сполучаються елементи різних музичних стилів, таких як традиційний український фольклор, етно, рок, фанк тощо, що робить його більш різноманітним та кольоровим.
4. Молоді таланти: Україна відома багатьма талановитими молодими джазовими музикантами, які привертають увагу своїми оригінальними композиціями та виступами.
5. Міжнародне співробітництво: українські джазові артисти все частіше співпрацюють із музикантами з інших країн, що дозволяє їм вдосконалювати свою техніку та розширювати аудиторію.

Українська джазова музика стала невід'ємною складовою культурної сцени країни, збагачуючи її музичний простір і привертаючи увагу як внутрішніх, так і зарубіжних шанувальників.

Висновки. За десятиліття свого існування українська джазова музика пережила багато трансформацій та впливів, збагачуючи світовий джаз новими звуками, ідентичністю та творчістю. Важливо підкреслити, що вона стала не лише спадкоємцем класичних стилів джазу, а й власним культурним явищем, яке відображає динаміку сучасного українського суспільства. Завдяки стійкій творчій енергії й таланту українських джазменів, джазова музика в Україні продовжує розвиватися та процвітати, перетворюючись на важливий культурний феномен. Її вплив на формування сучасної музичної культури країни не може бути переоцінений.

Список використаних джерел

1. Грабар С. Джаз для тебе. Притчі, новели, історії. Київ : Видавничий дім Дмитрія Бураго, 2018.
2. Полянський Т. Традиційний джаз : [ноти]. Київ : Музична Україна, 2015.
3. Симоненко В. Українська енциклопедія джазу. Київ : Центрмузінформ., 2004.
4. Тормахова В. Українська естрадна музика і фольклор : взаємопроникнення і синтез. Київ : Ліра, 2017.
5. Фісун А. Достав мене на місяць. Зародження українського джазу // URL: https://www.neformat.com.ua/articles/ukrainian-jazz.html?utm_campaign=content_sharing&utm_medium=social&utm_source=facebook&utm_term=jazz

Павлюк Єлизавета,

викладачка сольного співу
Дитячої музичної школи №2
імені В. П. Шаповаленка

Петрова Тетяна,

заступниця директора з навчальної
роботи, викладачка-методистка вищої
категорії Дитячої музичної школи №2
імені В. П. Шаповаленка (м. Полтава)